

# Den langvarige Nemo-effekt



I Filippinerne samler de akvariefisk i stor stil. Nu får akvarieejere i vesten mulighed for at tjekke, om de fisk de køber, har en bæredygtig oprindelse.

FOTO: TOPPX2

Den nye lufthavnsterminal i Kota Kinabalu er alt pænt og nydeligt, og foran en af butikkerne lyser et saltvandakvarium op. Ved nærmere eftersyn ser jeg bag glasset en scene taget direkte ud af Nemo-filmen – Dory, den blå fisk, og den gule fisk, der holder så meget af bobler – og naturligvis et par klovnfisk – eller 'Nemo-fisk', som alle stadig kalder dem – snart tre år efter, at den populære Pixar-film havde premiere.

Synet får mig til at tænke på, at idémageren bag *Find Nemo* en gang fortalte, at filmens tema kan føres tilbage til hans barndoms tandlægeklinik. Der stod et akvarium ligesom i filmen, og han tænkte altid, at fiskene i det var fanger, der brændende ønskede at vende hjem til der, hvor de kom fra – det store hav og koralrevet. Desværre fik han ikke dette budskab igennem med sin film. For ligesom salget af dalmatiner-hunde steg voldsomt efter Disneys film om de 101 Dalmatinere, så gik salget af farverige akvariefisk også amok efter, at 'Nemo' kom på gaden. Fra ø-staten Vanuatu i Stillehavet blev der slået alarm. Dykkerinstruktører meldte om drastiske fald i antallet af koralrevsfisk, og rapporterede, at der på bare en enkelt måned blev fløjet omkring 38.000 vildtfangede fisk og havdyr ud af

området. Lignende meldinger kom fra andre egne, og det akvarium, jeg så i den nye lufthavnsterminal, viser desværre, at Nemo-effekten endnu ikke har lagt sig.

Men Asien udgør kun et mindre marked. Langt størstedelen af de vildtfangede koralrevsfisk fragtes mange tusinde kilometer til det sydlige Californien til det, der har fået betegnelsen 'Fish Street'. Herfra sendes de videre ud til hele det nordlige USA, hvor det største marked findes. Man mener, at ud af verdens mellem 1,5 og 2 millioner saltvandsakvarier, findes omkring halvdelen i amerikanske hjem.

Over halvdelen af koralrevsfiskene stammer fra Filippinerne og Indonesien, og de fanges ofte med cyanid. Cyaniden lammer midlertidigt fiskene, så de er nemme at samle op, men den giver også varige skader på det omgivende miljø. Og fisk, der fanges med cyanid er usunde fisk. Undersøgelser har vist, at et umiddelbart tab på 75 % ikke er ualmindeligt. Og blandt de overlevende fisk dør omkring 30 % inden de når frem til bestemmelsesstedet – og generelt er levetiden kort.

Disse sørgelige facts, og det faktum, at man ikke regner med, at man kan stoppe en så udbredt hobby, har fået interesserede organisati-

oner, specielt i USA, til at gå ind i arbejdet med at finde mere bæredygtige metoder. Faktisk så foregår der allerede produktion af akvariefisk i tanke, og klovnfisk, som Nemo, er en af de arter, der er nemmest at opdrætte. Men udviklingen går langsomt, og over 95 % af alle akvariefisk fanges stadig i det fri.

For nogle år siden udviklede WWF og industrien *the Marine Aquarium Council* (MAC), der i dag står bag et certificeringssystem for akvariefisk og havdyr. Certificeringen dækker alle led fra de marine områder til forbrugeren, og MAC opererer udelukkende i feltområder, hvor indsamling af akvariefisk allerede finder sted – men forsøger at gøre denne bæredygtig. MACs standarder udstikker eksempelvis regler for hvilke arter, der må fanges, hvordan de må fanges og transporteres osv. Og man går efter en dødelighed på maksimalt 1 % mellem hvert led i kæden – og alle led skal være certificerede. Så akvarieejere har i dag nye muligheder. De kan spørge til hvor fiskene stammer fra – eller søge rådgivning gennem de retningslinjer, som forskellige organisationer har udsendt. Og så kan man jo altid håbe på, at den lille sribede fisk snart får vasket Nemo-etiketten af sig, så den igen kan blive til en ganske almindelig klovnfisk.

WWF Verdensnaturfonden er en selvstændig dansk organisation i WWF-netværket, som arbejder verden over for at bevare natur og miljø – og for menneskers ret til et værdigt liv i et sundt miljø.

Havet er med sin mangfoldige natur og enestående arter en vigtig prioritet i WWF Verdensnaturfondens arbejde. Læs mere om WWF's arbejde på: [www.wwf.dk](http://www.wwf.dk)

**for a living planet®**

## LENE TOPP

Lene Topp er kulturgeograf og har siden 1999 arbejdet for WWF Verdensnaturfonden, specielt med projekter i Sydøstasien. Lene bliver gennem sit arbejde konfronteret med en bred vifte af marine miljøproblematikker. Siden 2002 har hun boet på Borneo sammen med sin mand Claus. De er begge aktive dykkere og undervandsfotografer.



FOTO: TOPPX2

